

ט' אלול, תשפ"ד

12 ספטמבר, 2024

סימוכין : 2000-1061-2024-0000536

לכבוד

מנהלי בתי הספר העל יסודיים

הנדון: נהלים לתוכנית "סמסטר ראשון כבר בתיכון"

תוכנית "סמסטר ראשון כבר בתיכון" היא תוכנית שמטרתה לטפח בוגרים בעלי ידע ומיומנויות המותאמות למאה ה-21, מיומנויות שיאפשרו את השתלבותם בעתיד באקדמיה ובשוק התעסוקה בתחומים מגוונים – כלכלה, טכנולוגיה, מדעים, רוח, אמנות ועוד.

תוכנית זו משלבת לימודים אקדמיים במסגרת כיתתית בבית הספר, מתוך ראיית חשיבות בקידום תמונת עתיד הכוללת השכלה אקדמית בקרב בוגרי מערכת החינוך, לרבות תלמידים מהפריפריה החברתית והגאוגרפית.

במסגרת התוכנית יתאפשר לכל תלמיד ותלמידה ללמוד קורס אקדמי, משולב דיגיטל, שיהווה חלק מתוכנית הלימודים בתחומי הדעת הנלמדים לבגרות. הקורס ילמד ללא עלות בבית הספר במסגרת כיתתית, בליווי ותמיכה של מורי תחומי הדעת השונים, ויחליף חלק מבחינת הבגרות. הבחינה המסכמת תתקיים במוסד האקדמי ותהווה חלופה חלקית של הבגרות במקצוע הנבחר בתוספת בונוס שיינתן על הציון האקדמי.

תלמיד אשר יעמוד בדרישות התוכנית יצבור נקודות זכות אקדמיות בהתאם להיקף הקורסים הנלמדים.

התוכנית המוצעת מיועדת לכל תלמידי החטיבה העליונה הניגשים לבגרות, ותאפשר להם למצות את יכולותיהם וכישוריהם.

להלן מספר נהלים לתוכנית זו :

1. תהליך הרישום ואישור הקורסים

- תהליך בחירת הקורסים ואישורם הגיע לסימומו, פרסום התשובות מופיע [בטופס תשובות](#)
- בתי ספר המבקשים להירשם/להוסיף קורס אקדמי ניתן יהיה למלא [טופס חדש](#) בין התאריכים 1-23.9.24
- במקרים בהם בית הספר מבקש לבטל קורס אליו נרשם במועד הרישום (עד ה- 9.6.24) והקורס מופיע כמאושר בטופס התשובות במערכת, עליו להגיש בקשה מנומקת למפקח הכולל של בית הספר לא יאוחר מה- 15.9.24
- **מפגשי חשיפה** במתמטיקה ומדעי המחשב יתקיימו :
מדעי המחשב - האוניברסיטה הפתוחה
יום ראשון הקרוב 15.9 בין השעות 18-19 [מצ"ב ההזמנה](#)
מדעי המחשב – אפקה - מועד ישלח בקרוב
מתמטיקה 5 יחל - אפקה
המפגש יתקיים ברביעי הקרוב בין השעות 19: 30-20: 30 [מצ"ב קישור](#)

2. **תחולה** : התכנית תחול על תלמידי החטיבה העליונה מכל המגזרים ומכל זרמי הפיקוח הלומדים בשנת הלימודים תשפ"ה **בתחומי הדעת הקיימים בתכנית. על פי בחירת בתי הספר בכפוף לאישור מפקח כולל.**

3. **מקצועות לימוד ומבנה ההבחנות** : התכנית כוללת מגוון קורסים **בתחומי דעת שונים**

4. **עקרונות המתווה** :

- **למידה עדכנית וחדשנית** : הלמידה בקורס תעשה בעזרת פלטפורמה דיגיטאלית ותכלול מגוון מיומנויות הרלוונטיות למאה ה-21, כמו: אוריינות לשונית, אוריינות מדעית, חשיבה ביקורתית ולמידה עצמאית
- **נגישות להשכלה הגבוהה** : התכנית תאפשר לכל התלמידים הזדמנות שווה בנגישות להשכלה גבוהה ואיכותית מתוך תפיסה של חינוך שווה לכולם וצמצום פערים חברתיים
- **שיפור איכות ההוראה** : התוכנית תרחיב את ארגז הכלים הפדגוגי והטכנולוגי של המורה ותפתח גישות הוראה חדשניות בבית הספר

5. **תיאור המתווה** :

התוכנית תילמד במסגרת כיתות/קבוצות לימוד כחלק מההוראה לקראת בחינת הבגרות. התלמידים ילמדו בליווי מורים מתחום הדעת הנבחר, קורס דיגיטאלי בבית הספר ובסופו תתקיים בחינה חיצונית במוסד האקדמי. ציון הקורס יהיה אחד מאירועי ההערכה המרכיבים את ציון הבגרות הסופי של התלמיד במקצוע. התכנית אינה מיועדת לתלמידים בודדים מהכיתה.

6. **הרכב הציון וסמלי שאלונים**

- לכל תחום דעת המשתתף בתכנית ייקבע הרכב שאלונים חדש. הסמל הראשי למקצוע אינו משתנה
- אגף הבחינות יפרסם **חוברת שאלונים** והרכביהם עבור תכנית זו
- כל תלמיד הנבחן בקורס האקדמי **זכאי לקבל 10 נקודות בונוס** על הציון אותו השיג בבחינה שהתקיימה במוסד האקדמי
- הציון בקורס האקדמי (כולל הבונוס) יהיה ללא ציון שנתי
- הציון המתקבל בבחינה אשר מתקיימת במוסד האקדמי בתוספת 10 הנקודות ישתכלל עם יתר רכיבי המקצוע
- הנקודות הנצברות בקורס מוכרות על ידי **המוסד האקדמי שבו לומד התלמיד** (בהתאם להיקף הקורסים הנלמדים)
- הציון שהוכר באקדמיה עבור הקורס האקדמי יישאר ללא הבונוס

7. ארגון הלמידה ופריסת ההיבחנות

- פריסת ההבחנות של הקורסים האקדמיים מותאמת ללוח הבחינות האקדמי.
- ההבחנות בקורסים האקדמיים תתקיים בכיתה י' או בכיתה יב' על פי המועדים שיוצעו על ידי המפמ"ר
 - במידה ויש התנגשות בין הבחינה בקורס האקדמי לבין בחינות הברגרות הרשמיות של משרד החינוך, התלמידים ייבחנו במבחן של משרד החינוך. בבחינה האקדמית יבחנו במסגרת מועד ב'
 - ניתן למצוא פירוט על מבנה הבחינה, אופן הלמידה ותוכן הקורס במרחב הפדגוגי באתר תחומי הדעת
 - יש לשלב את פריסת ההבחנות במקצוע בלוח הבחינות הבית ספרי על פי ההנחיות המפורסמות
 - יש להציג בוועדה המלווה את פריסת ההבחנות במקצוע בראייה תלת שנתית

8. התאמות לאוכלוסיות

לצד ההזדמנויות שמהלך זה טומן בחובו, הוא עשוי להשפיע באופן שונה על קבוצות תלמידים בעלות מאפיינים ייחודיים, הזקוקות למגוון מענים בכיתות ההטרוגניות. לפיכך, על הצוות החינוכי לעקוב אחר התמודדות התלמידים עם הלמידה ובמידת הצורך לייצר התאמות עבורם בתהליך הלמידה וההערכה.

חשוב להבהיר כי בשנה הראשונה של התכנית (תשפ"ה) אנו בתהליך יישום הדרגתי, על כן ההתאמות שניתנות בבחינות הברגרות של משרד החינוך (כגון מבחן בע"פ או מבחן מותאם) **לא יינתנו** במסגרת הקורסים האקדמיים.

נושא ההתאמות ידון בשנים הבאות עם המוסדות האקדמיים.

משרד החינוך יפעל לכך שתשמרנה זכויותיו ע"פ חוק הנגישות הקיים באוניברסיטאות.

- 9. רשת ביטחון** - על מנת להבטיח את הצלחת התלמידים בקורס האקדמי חשוב ללוות אותם בתהליך הלמידה, לאתר את המתקשים ולסייע להם במתן שעות פרטניות/ שעות בודדות.
- בימים אלה המשרד מדייק את המענים שיאפשרו את רשת הביטחון עבור התלמידים.
- יפורסמו בהקדם הוראות בנושא זה.

10. תמיכה ליווי, פיתוח מקצועי

במהלך חודש ספטמבר תתקיים הכשרה למורים המלמדים בתכנית של המוסד האקדמי לו שייך הקורס בדגש על פדגוגיה דיגיטאלית.

במהלך השנה ילוו המפמ"רים את המורים בהשתלמות שתכלול מפגשים מקוונים ומפגשי פנים אל פנים.

ניתן לקבל מידע ופרטים נוספים [ממדריכי תחום הדעת](#)

11. פרסום הציונים

הציונים יפורסמו לתלמידים באופן אישי ע"פ לוחות הזמנים של האקדמיה, ובמקביל יועברו למשרד החינוך.

בברכת שנת לימודים מוצלחת

נרית כץ

מנהלת אגף אקדמיזציה ולמידה דיגיטלית

אלה מוזס

מנהלת האגף לחינוך על יסודי

העתק:

מר יואב קיש, שר החינוך
מר מאיר שמעוני, מנכ"ל המשרד
גבי אינה זלצמן, סמנכ"לית בכירה ומנהלת המנהל הפדגוגי
גבי נואמי ליברמן, סמנכ"לית ומנהלת אגף בכיר תכנון ואסטרטגיה
גבי מירב זרביב, סמנכ"לית ומנהלת מינהל חינוך טכנולוגי
ד"ר טלי יניב, יו"ר המזכירות הפדגוגית
מנהלי מחוזות
ד"ר אודט סלע, מדענית ראשית
גבי חגית מלכה הרטף, מנהלת אגף א' תכנון ומדיניות
ד"ר גילה מלך, מנהלת אגף הערכת תכניות ראמ"ה
גבי סמדר אופיר, ממונה עבודות גמר, פיתוח חומרי למידה, אגף חינוך על יסודי
מפמרי"ם